

14.10.1958 - 9.02.1965

Gen. bryg. prof. dr n.med. Marian GARLICKI

9.02.1965 - 1.10.1972

Gen. bryg. prof. dr n.med. Wiesław ŁASIŃSKI

1.10.1972 - 7.02.1975

Plk doc. dr n.med. Józef BARANCEWICZ

7.02.1975 - 22.08.1978

Gen. bryg. prof. dr hab. n.med. Jerzy BOŃCZAK

22.08.1978 - 13.07.1981

Plk prof. dr hab. n.med. Tadeusz BRZEZIŃSKI

13.07.1981 - 7.02.1991

Gen. bryg. prof. dr hab. n.med. Władysław TKACZEWSKI

7.02.1991 - 6.01.1998

Gen. bryg. prof. dr hab. n.med. Henryk CHMIELEWSKI

6.01.1998 - 11.01.2002

Plk prof. dr hab. n.med. Jan CHOJNACKI

Od 11.01.2002

Plk prof. dr hab. n.med. Krzysztof ZEMAN

Gen. bryg. prof. dr n.med. Marian Roman GARLICKI

Urodził się 8 grudnia 1908 roku w Drohobyczu. Wydział Lekarski Uniwersytetu im. Jan Kazimierza we Lwowie ukończył w 1935 roku i otrzymał stopień doktora wszech nauk lekarskich. Do sierpnia 1939 roku pracował jako chirurg w kilku lwowskich szpitalach. Podczas kampanii wrześniowej jako porucznik lekarz został powołany do Wojska Polskiego, a następnie wyznaczony na stanowisko ordynatora Oddziału Chirurgicznego Szpitala Wojennego nr 604. W czasie okupacji nie przerwał walki o wolną Polskę. Zostaje zastępcą szefa służby zdrowia Okręgu Lwowskiego Armii Krajowej.

Po wojnie, w latach 1944-1946, pełnił służbę wojskową w Lublinie, Poznaniu i Warszawie. W kolejnych dwóch latach był asystentem, a od 1948 roku adiunktem w Klinice Chirurgii Urazowej Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego. W trudnym okresie po odzyskaniu niepodległości dr M. Garlicki był zmuszony do częstej zmiany miejsca zamieszkania.

W 1952 roku profesor rozpoczyna pracę w Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach; początkowo jako profesor kontraktowy, zaś od 1954 roku jako rektor tej uczelni. Stanowisko to piastuje do 1957 roku. Warto dodać, że w okresie 1956-1960 posiadał mandat bezpartyjnego posła w Sejmie PRL. Piastowanie wówczas takiego stanowiska nie było łatwe.

Wysokie zdolności organizacyjne przyszłego generała owocują powrotem do munduru. Zostaje mianowany Naczelnym Chirurgiem WP, a następnie w latach 1958-1965, komendantem - rektorem Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Przez siedem lat tworzył podwaliny przyszłej pozycji Akademii.

Po zakończeniu służby wojskowej profesor M. Garlicki objął kierownictwo Katedry i Kliniki Ortopedycznej Akademii Medycznej w Warszawie, które pełnił do 1979 roku. W latach 1960-1984 jest krajowym specjalistą do spraw ortopedii i traumatologii. Pozostawał nadal członkiem wielu krajowych i zagranicznych towarzystw lekarskich i rad naukowych.

Bogaty jest dorobek naukowy profesora. Opublikował ponad 80 oryginalnych prac naukowych, kilka monografii i podręczników. Był promotorem 33 doktoratów i opiekunem kilku prac habilitacyjnych. Ścisłe współpracował z mistrzem polskiej ortopedii prof. Adamem Grucą. Tematyka jego publikacji obejmowała zagadnienia związane z ortopedią, traumatologią cywilną i wojenną oraz ochroną zdrowia. Był promotorem 33 doktoratów i opiekunem kilku prac habilitacyjnych.

W roku 1973 otrzymał tytuł doktora honoris causa WAM, zaś w 1996 Śląskiej Akademii Medycznej. Zaslugi generała profesora wysoko oceniła Polska Akademia Medycyny. Wybrała go swym członkiem honorowym oraz wyróżniła, jako jednego z pierwszych polskich lekarzy, Złotym Medalem MEDICUS MAGNUS. Posiadał wiele wysokich odznaczeń państwowych i resortowych: Krzyż Komandorski, Oficerski i Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Order Sztandaru Pracy I i II klasy, Krzyż Partyzancki, Medal „Za udział w wojnie obronnej 1939” oraz szereg innych. Z okazji dziewięćdziesiątych urodzin w 1998 roku otrzymał Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.
Zmarł 23 maja 2002 roku.

Autor: Cz. Jeśman

Gen. bryg. prof. dr n.med. Wiesław ŁASIŃSKI

Urodził się 25 grudnia 1915 roku w Starym Sączu. W ramach Szkoły Podchorążych Sanitarnych (w składzie Centrum Wyszczolenia Sanitarnego) studiował na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom uzyskał w marcu 1939 roku jako prymus.

W wojnie obronnej w 1939 roku był dowódcą plutonu kompanii sanitarnej 26 Dywizji Piechoty. Podczas bitwy nad Bzurą dostał się do niewoli. W oflagach, w których przebywał (Braunschweig, Limburg i Mannheim) pełnił obowiązki lekarza obozowego. W późniejszym czasie przez pewien okres przebywał w jenieckich szpitalach w Koblencji i w Trewirze. Po nieudanej próbie ucieczki do Francji został uwięziony w twierdzy Chalons nad Marną. Uwolniony przez armię amerykańską w marcu 1945 roku, był lekarzem szpitala UNRRA w Mosboch w Badenii. Niedługo potem wraca do kraju i podejmuje pracę w Klinice Chirurgicznej Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Wiosną 1946 roku powołany zostaje do służby wojskowej w Marynarce Wojennej. Z formacją tą związał własne losy na wiele lat. Początkowo pełnił służbę lekarza okrętowego, a następnie szefa lecznictwa Marynarki Wojennej. W latach 1949–1955 jest lekarzem w Szpitalu Marynarki Wojennej w Gdańsku–Oliwie; początkowo jako asystent oddziału chirurgicznego, a od 1956 roku jako komendant tej placówki.

W 1965 roku zostaje powołany na stanowisko komendanta–rektora Wojskowej Akademii Medycznej, którą to funkcję pełni do 1972 roku. Poza kierowaniem uczelnią aktywnie zajmował się pracą naukowo-dydaktyczną. Był twórcą i kierownikiem Zakładu Anatomii Topograficznej i Stosowanej oraz komendantem Instytutu Biologiczno–Morfologicznego WAM. W 1966 roku otrzymuje stopień generała brygady.

We wrześniu 1982 roku zostaje mianowany rektorem Akademii Medycznej w Gdańsku. Z uczelnią tą związany jest od końca lat czterdziestych. W niej w 1948 roku uzyskał stopień doktora medycyny za pracę pt. „Układ listewek skórnych na dłoniach Polaków”, następnie tytuł docenta, a w 1961 roku tytuł profesora nadzwyczajnego. Rok później został kierownikiem Katedry Anatomii Prawidłowej, a w latach 1962–1965 pełnił obowiązki prodziekana Wydziału Lekarskiego tej uczelni. Funkcję rektora gdańskiej akademii medycznej pełnił do 1983 roku. W 1984 roku przechodzi na emeryturę.

Na dorobek naukowy profesora składa się ponad 100 publikacji, w tej liczbie kilka bardzo cenionych w środowisku lekarskim podręczników, m.in.: „Anatomia topograficzna i stosowana”, „Anatomia głowy dla stomatologów” (7 tomów). Był promotorem 11 przewodów doktorskich i opiekunem 3 przewodów habilitacyjnych. W 1983 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. Posiada m.in. następujące odznaczenia: Krzyż Komandorski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Jest uważany za współtwórcę polskiej szkoły anatomicznej.

Oprac. Cz. Jeśman

Plk prof. dr hab. n.med. Józef BARANCEWICZ

Urodził się 15 listopada 1925 roku w Nieświeżu, woj. nowogródzkie. Tam też ukończył szkołę średnią. W latach II wojny światowej walczył na froncie wschodnim na stanowisku dowódcy plutonu i kompanii w 11 pułku piechoty 4 Dywizji Piechoty 1 Armii WP. Brał czynny udział w walkach na Wale Pomorskim i o Kołobrzeg oraz w forsowaniu Odry. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w wojsku.

Od 1952 roku był kierownikiem Studium Wojskowego Akademii Medycznej w Poznaniu a dwa lata później podjął studia na Wydziale Lekarskim tej uczelni. W 1960 roku uzyskał dyplom lekarza i rozpoczął pracę na stanowisko kierownika Studium Wojskowego AM we Wrocławiu. W tym okresie zajął się pracą naukową; rozpoczął badania nad fizycznym rozwojem młodzieży akademickiej z uwzględnieniem wpływu szkolenia wojskowego na wydolność i sprawność fizyczną. Zwieńczeniem jego wysiłku była rozprawa doktorska pt. „Stan zahartowania młodzieży akademickiej wybranych uczelni wojskowych”, którą obronił w 1966 roku. W kolejnych latach nadal prowadził badania. Ich efektem była rozprawa habilitacyjna pt. „Wybrane mierniki ogólnej sprawności fizycznej młodzieży akademickiej w zależności od wysokości i ciężaru ciała”. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1971 roku. W tym czasie był komendantem 111 Wojskowego Szpitala Rejonowego w Poznaniu.

1 października 1972 roku objął stanowisko komendanta–rektora Wojskowej Akademii Medycznej. W czasie dwupółrocznego kierowania uczelnią przeprowadził wiele zmian organizacyjnych i kadrowych mających na celu usprawnienie działalności akademii. Główne zmiany dotyczyły przekształcenia dotychczasowej struktury naukowo-dydaktycznej w strukturę opartą na instytutach. Dążył do rozbudowy bazy dydaktycznej i naukowej oraz poprawy warunków socjalno-bytowych kadry i podchorążych.

7 lutego 1975 roku płk J. Barancewicz przestał pełnić obowiązki rektora Akademii, a w 1976 roku w związku z pogarszającym stanem zdrowia został zwolniony z zawodowej służby wojskowej. Nadal zachował aktywność naukowo–badawczą i dydaktyczną. Został dyrektorem Instytutu Medycyny Społecznej i kierownikiem Zakładu Epidemiologii AM we Wrocławiu. Z kolei od roku 1983 był kierownikiem Ośrodka Naukowo–Badawczego Medycyny Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Jeleniej Górze. W 1990 roku otrzymał tytuł profesora.

W dorobku naukowym prof. J. Barancewicza znajduje się ponad 100 publikacji. W tej liczbie kilka skryptów. Profil jego zainteresowań był szeroki i obejmował m.in.: medycynę wojskową, epidemiologię i organizację ochrony zdrowia. Posiadał wiele odznaczeń w tym Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyż Walecznych za udział w walkach w czasie II wojny światowej. Był rektorem kojarzonym z porządkiem i dyscypliną wojskową. *Zmarł 23 listopada 1997 roku.*

Oprac: Cz. Jeśman

Gen. bryg. prof. dr hab. n.med. Jerzy BOŃCZAK

Urodził się 25 maja 1928 roku w Zawidzu, powiat Sierpc. Studia rozpoczął na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie a ukończył je na Fakultecie Wojskowo-Medycznym przy AM w Łodzi funkcjonującym w strukturze Wojskowego Centrum Wyszkożenia Medycznego. Dyplom lekarza otrzymał w 1952 roku.

Służbę wojskową odbywał kolejno na stanowiskach: lekarza batalionu w 1 Warszawskiej Dywizji Piechoty, starszego lekarza pułku oraz szefa służby zdrowia tej dywizji. Po kilku latach został skierowany do pełnienia obowiązków głównego epidemiologa w Szefostwie Służby Zdrowia Warszawskiego Okręgu Wojskowego. W 1973 roku otrzymał nominację na szefa służby zdrowia tego okręgu. W 1965 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „Czerwonka bakteryjna w Warszawskim Okręgu Wojskowym w latach 1955-1964”. Stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy pt. „Oświata sanitarna a stan sanitarno-higieniczny i zdrowotność wojska” otrzymał w 1971 roku. W 1977 roku mianowany zostaje na stopień generała brygady. W latach 1973-1974 był zastępcą szefa Służby Zdrowia WP, a w okresie 1979-1982 szefem Służby Zdrowia - zastępcą Głównego Kwatermistrza WP. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1978 roku, zaś zwyczajnego w roku 1985.

W 1975 roku został powołany na stanowisko komendanta-rektora Wojskowej Akademii Medycznej. Funkcję tę sprawował do 1978 r. W latach 80-tych pełnił obowiązki: komendanta Wojskowego Instytutu Higieny i Epidemiologii w Warszawie, podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej oraz głównego inspektora sanitarnego kraju. Był także prezesem Polskiego Czerwonego Krzyża.

W czasie kierowania Wojskową Akademią Medyczną przyczynił się do poprawy różnorodnych funkcji uczelni. Integrował jej kadre naukową, pogłębiał współpracę z innymi wyższymi szkołami: (regionalnymi i krajowymi). Rozpoczął, kontynuowaną do tej pory, współpracę z Bełchatowskim Okręgiem Przemysłowym i Mazowieckimi Zakładami Rafineryjnymi i Petrochemicznymi.

Profesor J. Bończak prowadził bardzo aktywną działalność dydaktyczną i naukową. Jego dorobek to 220 prac z zakresu oświaty zdrowotnej, higieny i epidemiologii wojskowej, historii medycyny oraz organizacji ochrony zdrowia wojsk. Był promotorem 15 rozpraw doktorskich i opiekunem dwóch przewodów habilitacyjnych. W 1975 roku za całokształt pracy otrzymał nagrodę Ministra Obrony Narodowej a cztery lata później nagrodę „Złotego Pióra” za publikacje medyczne w prasie wojskowej. Posiadał wiele odznaczeń; między innymi: Krzyż Komandorski i Oficerski OOP. *Zmarł 30 września 1988 roku.*

Oprac. Cz. Jeśman

Plk prof. dr hab. n. med. Tadeusz BRZEZIŃSKI

Urodził się 16 października 1929 roku w Warszawie. W tym mieście ukończył na kompletach tajnego nauczania gimnazjum im. Władysława IV. W 1945 roku wstąpił do łódzkiej Szkoły Młodszych Oficerów Służby Zdrowia, później Oficerskiej Szkoły Instruktorów Sanitarnych, którą ukończył w roku 1947. W tym samym roku rozpoczął studia na Fakultecie Wojskowo-Medycznym przy Akademii Medycznej w Łodzi. Dyplom lekarza uzyskał w roku 1953.

W latach 1953–1954 był starszym lekarzem 50 pułku piechoty w Lidzbarku Warmińskim a w latach 1954–1963 szefem oddziału szkolenia Departamentu Służby Zdrowia WP. Współorganizował powstającą w tym okresie Wojskową Akademię Medyczną. W latach 1963–1967 był komendantem Centralnego Wojskowego Zespołu Sanatoryjnego w Łądku Zdroju. W roku 1963 obronił w WAM pracę doktorską pt. „Służba zdrowia w obronie Warszawy we wrześniu 1939 roku”. W latach 1967–1972 był zastępcą komendanta WAM oraz inicjatorem i promotorem powstania Zakładu Historii Medycyny i Muzeum Polskiej Wojskowej Służby Zdrowia. W 1972 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Służba Zdrowia I Armii WP (studium zabezpieczenia ewakuacyjnego)”.

W latach 1973–1978 pełnił obowiązki Komendanta 109 Szpitala Wojskowego w Szczecinie, będąc jednocześnie docentem, kierownikiem Zakładu Historii Medycyny Pomorskiej Akademii Medycznej. Komendantem-rektorem Wojskowej Akademii Medycznej był w latach 1978–1981. Ze stanowiska odszedł na własną prośbę. Jest autorem lub współautorem ponad 220 publikacji, w tym 10 książek. Wśród nich są: „Historia medycyny”, „Etyka i deontologia lekarska”, „Zarys dziejów chirurgii polskiej”. Był promotorem 16 przewodów doktorskich, opiekunem 3 przewodów habilitacyjnych.

W latach 1982–1984 pełnił funkcję rektora PAM w Szczecinie oraz kierownika Katedry Humanistycznych Nauk Lekarskich i Zakładu Historii Medycyny i Etyki Lekarskiej. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1981 roku, zaś profesora zwyczajnego w 1988. Od 2001 roku pozostaje członkiem korespondencyjnym Klasy Humanistycznej Westwalsko-Nadreńskiej Akademii Nauk w Dusseldorfie. Jest członkiem prezydium Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN oraz przewodniczącym komisji historii medycyny. W latach 1977–1982 oraz 1985–1991 był prezesem Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji. Przez pięć lat był redaktorem naczelnym Archiwum Historii i Filozofii Medycyny. Od roku 1981 jest polskim delegatem w Societe Internationale Histoire de la Medecine. W latach 1984–1988 był wiceprezydentem tego towarzystwa.

W latach 1984–1990 był członkiem prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i przewodniczącym komisji dydaktyki i spraw studenckich. Jest członkiem honorowym Polskiego, Polsko-Niemieckiego, Węgierskiego i Bułgarskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Ponadto jest członkiem założycielem Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Historii Medycyny. W latach 1997–2001 pełnił w nim funkcję wiceprezydenta. Jest członkiem komitetów naukowych następujących czasopism: *Medicina nei Secoli /Rzym/*, *Orvostertneti Kezlemenyek /Budapeszt/*, *Asclepij /Sofia/*.

Plk w st. spocz. prof. T. Brzeziński został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim OOP. Posiada jako jeden z nielicznych Polaków - Krzyż Zasługi I Klasy Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec. W bieżącym roku otrzyma przyznany przez kapitułę medal „Gloria Medicinae”.

Oprac. Cz. Jeśman

Gen. bryg. prof. dr hab. n med. Władysław TKACZEWSKI

Urodził się 8 marca 1925 roku w Siemakowcach koło Czortkowa. Maturę uzyskał w 1944 roku na kompletach tajnego nauczania. W okresie lat 1942–1944 działał w Armii Krajowej pod pseudonimem „Dico”. W 1944 roku służył w szeregach I Armii Wojska Polskiego. Rok później jako słuchacz Fakultetu Medycyny Wojskowej podjął studia medyczne na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie. Dyplom lekarski uzyskał w 1951 roku na Akademii Medycznej we Wrocławiu. Do 1958 roku pełnił obowiązki szefa służby zdrowia Oficerskiej Szkoły Piechoty we Wrocławiu. Równocześnie pracował i doskonalił się w zawodzie lekarza w III Klinice Chorób Wewnętrznych wrocławskiej Akademii Medycznej pod kierunkiem profesorów: Kornela Gibińskiego, Mieczysława Kędry, Edwarda Szczeklika i Zdzisława Wiktora.

W grudniu 1958 roku został przeniesiony do Łodzi, do powstającej Wojskowej Akademii Medycznej. Do 1968 roku pracował w III Klinice Chorób Wewnętrznych; początkowo jako asystent a następnie na stanowisku adiunkta. Od podstaw organizował Katedrę i Klinikę Chorób Zakaźnych WAM, pozostając jej kierownikiem do 1974 roku. W ciągu następnych dwudziestu lat kierował III Kliniką Chorób Wewnętrznych WAM. Stopień doktora medycyny uzyskał w 1963 roku na podstawie dysertacji pt. „Porównanie badania wpływu geriokainy i heparyny na układ przestrzeni u chorych na miażdżycę”; doktora habilitowanego w 1970 roku, na podstawie rozprawy pt. „Dynamika serca w przewlekłej niewydolności wieńcowej badana za pomocą zespołu metod kardiograficznych”. Jest wybitnym internistą, kardiologiem i gastroenterologiem, organizatorem i dydaktykiem. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1975 roku a profesora zwyczajnego w 1982.

W latach 1971-1974 pełnił funkcję dziekana Wydziału Lekarskiego WAM, zaś w latach 1974-1980 prorektora ds. nauki i szkolenia. Komendantem-rektorem WAM był w latach 1981-1991. W 1983 roku otrzymał stopień generała brygady.

Na imponujący dorobek naukowy profesora składa się około 350 publikacji oraz 220 doniesień zjazdowych. Był promotorem 19 przewodów doktorskich i opiekunem w 5 przewodach habilitacyjnych. Jest członkiem wielu towarzystw naukowych i redakcji czasopism. Był prezesem Towarzystwa Internistów Polskich. Jest wyróżniony wieloma nagrodami i odznaczeniami: ministra Obrony Narodowej, ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Miasta Łodzi.

Generał W. Tkaczewski w czasie swojej kilkudziesięcioletniej służby i działalności zawodowej był wielokrotnie odznaczany. Posiada m.in.: Krzyż Komandorski i Oficerski OOP, Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari, Krzyż Walecznych; dwa ostatnie odznaczenia otrzymał za udział II wojnie światowej. W 1988 roku przyjmuje tytuł doktora honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej w Leningradzie a w 1998 Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi.

Oprac. Cz. Jeśman

Gen. bryg. prof. dr hab. n med. Henryk CHMIELEWSKI

Urodził się 10 września 1934 roku w Myszyńcu. Liceum im. Bolesława Chrobrego ukończył w 1952 roku w Gnieźnie. Studia medyczne odbył w latach 1952-1958 na Fakultecie Wojskowo-Medycznym przy Akademii Medycznej w Łodzi. Przez dwa pierwsze lata służby pełnił obowiązki starszego lekarza pułku w jednostce lotniczej w Mirosławcu. W okresie lat 1960-1962 był asystentem w Wojskowym Instytucie Medycyny Lotniczej, a w ciągu kolejnych dwóch lat zajmował stanowisko szefa służby zdrowia związku taktycznego w Świdwinie.

W okresie od 1964 do 1970 roku piastował funkcję ordynatora oddziału neurologicznego w Centralnym Wojskowym Zespole Sanatoryjnym w Łądku Zdroju. Od 1970 roku pracuje w Klinice Neurologicznej Wojskowej Akademii Medycznej; początkowo na stanowisku adiunkta, zaś od 1973 roku kierownika kliniki. Kieruje nią do dnia dzisiejszego.

W latach 1977-1985 był prodziekanem Wydziału Lekarskiego WAM, a w okresie od 1985 do 1987 roku, prorektorem Akademii. W kolejnych latach (1987-1991) pełnił funkcję Komendanta Centralnego Szpitala Klinicznego WAM w Warszawie. Od 1989 do 1991 roku sprawował mandat posła na Sejm RP I kadencji i członka Sejmowej Komisji Zdrowia. Komendantem-rektorem Wojskowej Akademii Medycznej był w latach 1991-1998. W roku 1991 otrzymał stopień generała brygady.

Profesor H. Chmielewski od początku swojej pracy konsekwentnie doskonalił umiejętności zawodowe; jako klinicysta oraz pracownik naukowy. W 1966 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie dysertacji pt. „Zachowanie się esterazy cholinowej i widma elektroforetycznego białek surowicy krwi pod wpływem leczenia wodami rodoanowymi chorych z rwą kulszową”. Kolejny stopień naukowy, doktora habilitowanego, otrzymuje na podstawie rozprawy pt. „Badania elektromiograficzne odruchu dłoniowo-bródkowego Marinesco - Radovici”. W 1967 roku odbywa w Pradze międzynarodowy kurs terapii manualnej pod kierownictwem najwybitniejszych czeskich chiroterapeutów, profesorów Lewita, Jironta i Obrdy. Po uzyskaniu certyfikatu stał się jedynym z najwybitniejszych polskich autorytetów w tej dziedzinie. Stworzył polską szkołę terapii manualnej kręgosłupa.

W 1982 roku otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, zaś w 1990 roku zwyczajnego. Jest autorem lub współautorem ok. 250 publikacji, promotorem 21 przewodów doktorskich, opiekunem 4 przewodów habilitacyjnych. Jest członkiem PAN i aktywnie działa w komisjach „Patofizjologii i Bólu” oraz „Neurochemii Stwardnienia Rozsianego”. Jest ponadto przewodniczącym Komisji Historii Neurologii Komitetu Nauk Neurologicznych. Sekretarzem i wiceprezesem ZG Polskiego Towarzystwa Neurologicznego. Członkiem komitetów redakcyjnych „Lekarza Wojskowego”, Biuletynu WAM i Przeglądu Wojskowo-Medycznego.

Generał H. Chmielewski był wielokrotnie wyróżniany i odznaczany. Otrzymał m.in. nagrody MON i Polskiego Towarzystwa Lekarskiego a wśród wielu odznaczeń posiada: Krzyż Komandorski, Oficerski i Kawalerski OOP oraz Odznaczenie Watykańskie. Bardzo blisko współpracował z władzami wojskowych akademii medycznych Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Francji i Republiki Czeskiej. Z okazji jubileuszów 70 i 75-lecia Wyższego Szkolnictwa Medycznego w WP, które organizował, przyjmował w uczelni znakomitych gości, m.in. kardynała Fiorenzo Angelliniego, przedstawiciela Papieża Jana Pawła II oraz Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego.

Oprac. Cz. Jeśman

Płk prof. dr hab. n. med. Jan CHOJNACKI

Urodził się 8 czerwca 1943 roku w Marianowie na Ziemi Kieleckiej. Wydział Lekarski Wojskowej Akademii Medycznej ukończył w 1967 roku jako prymus. W czasie studiów był bardzo aktywnym członkiem Studenckiego Towarzystwa Naukowego, czego dowodem były uzyskane liczne nagrody. Po odbyciu stażu podyplomowego od 1969 roku pozostaje w WAM zajmując kolejne stanowiska: asystenta, adiunkta, docenta do profesora. Uzyskuje specjalizacje I i II° z chorób wewnętrznych oraz II° z gastroenterologii. Od 1991 roku kieruje Kliniką Chorób Infekcyjnych i Gastroenterologii. Rok później zostaje naczelnym specjalistą WP w zakresie chorób zakaźnych.

W latach 1991-1997 pełni obowiązki dziekana Wydziału Lekarskiego WAM. Gdy w 1997 roku obsada stanowiska komendanta-rektora uczelni zostaje rozstrzygnięta w drodze konkursu zostaje jego zwycięzcą. Stanowisko to piastuje od 1998 do 2002 roku.

Sukcesywnie zdobywa kolejne stopnie i tytuły naukowe. Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w 1973 roku na podstawie pracy pt. „Przebieg i powikłania choroby wrzodowej w zależności od wydzielania substancji grzyzowych ABH w ślinie”; doktora habilitowanego w 1982 roku na podstawie rozprawy pt. „Udział układu adrenergicznego w regulacji czynności motorycznej i wydzielniczej żołądka u osób z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy”. Tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1990 roku.

Na imponujący dorobek naukowy profesora składa się ponad 170 prac oryginalnych i innych opracowań. Jest autorem: dwóch monografii „Zaburzenia czynnościowe przewodu pokarmowego” i „Bodźcowe próby czynnościowe w gastroenterologii”; rozdziałów w następujących podręcznikach: “Wykłady z patofizjologii” pod red. prof. H. Tchórzewskiego oraz w opracowaniu pt. “Fizjologia stosowana-diagnostyka czynności człowieka”; skryptu „Ćwiczenia i testy z gastroenterologii”. Był promotorem 15 przewodów doktorskich, opiekunem 2 habilitacji, recenzentem 12 habilitacji i 43 doktoratów. Brał czynny udział w wielu krajowych i międzynarodowych zjazdach i konferencjach naukowych m.in. w Los Angeles w 1994 roku, w Barcelonie w 1995 roku, w Paryżu w 1996 roku, w Birmingham w 1997 roku.

Jest członkiem rad programowych pięciu czasopism medycznych oraz dwóch komisji PAN (ds. terapii kontrolowanej oraz ds. gastroenterologii i hepatologii), a także ZG Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii. Należy ponadto do International Gastro-Surgical Club oraz jest członkiem Rady Naukowej MON ds. Medycyny i Farmacji. Posiada m.in. następujące odznaczenia: Krzyż Oficerski i Kawalerski OOP, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal ZG Towarzystwa Internistów Polskich, odznaki honorowe: PCK i „Za Zasługi dla m. Łodzi”. Wśród wielu wyróżnień najważniejsze to: nagroda Ministra Obrony Narodowej i Ministra Edukacji Narodowej.

Oprac. Cz. Jeśman

Płk prof. dr hab. n. med. Krzysztof ZEMAN

Urodził się 6 marca 1951 roku w Bielsku Białej. Po ukończeniu szkoły średniej w tym mieście a następnie zdaniu egzaminów wstępnych, został przyjęty na Wydział Lekarski Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Studia ukończył w 1976 roku z wyróżnieniem, uzyskując tytuł lekarza medycyny. Swoje zainteresowania naukowe rozwijał w czasie studiów, będąc czynnym członkiem Studenckiego Towarzystwa Naukowego. Kontynuacją edukacji zawodowej było uzyskanie w 1982 roku I stopnia, a w 1988 roku – tytułu specjalisty w dziedzinie pediatrii. W 1984 roku obronił pracę doktorską pt. „Badania doświadczalne nad udziałem granulocytów w odpowiedzi ustroju na alloantygeny”. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1991 roku na podstawie bogatego dorobku

naukowego i rozprawy pt. „Regulacyjna rola granulocytów obojętnochłonnych w procesach odpornościowych ustroju”. Stanowisko profesora nadzwyczajnego uzyskał w roku 1992, zaś tytuł profesora zwyczajnego w 1997. Od 1978 roku był zatrudniony w Zakładzie Patofizjologii Instytutu Fizjologiczno-Biochemicznego, a po zmianie nazwy: w Zakładzie Patofizjologii i Immunologii Instytutu Nauk Podstawowych WAM. Przeszedł wszystkie stanowiska w hierarchii akademickiej od asystenta do profesora, kierownika Zakładu Immunologii Klinicznej WAM. W latach 1993–1997 był prodziekanem, w 1997–1998 dziekanem WL WAM, zaś w latach 1998–2001 prorektorem ds. nauki. Był też kuratorem Studenckiego Towarzystwa Naukowego, przewodniczącym Komisji Senatu WAM ds. Nauki, członkiem Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i członkiem Rady ds. Nauki i Szkolnictwa Wyższego przy Prezydencie m. Łodzi.

W styczniu 2002 roku objął obowiązki komendanta-rektora Wojskowej Akademii Medycznej.

W latach osiemdziesiątych kilkakrotnie uzyskiwał tytuł mistrza dydaktyki. Posiada bardzo bogaty dorobek w postaci 330 publikacji w tym 10 rozdziałów w podręcznikach akademickich lub skryptach. Najważniejsza publikacja: „Zaburzenia odporności u dzieci” / redaktor/, PZWL Warszawa 2002. Był promotorem 10 doktoratów. Od pięciu lat kieruje Poradnią Niedoborów Odporności w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki, przewodniczy realizacji kilku grantów naukowych; również w kooperacji z instytucjami europejskimi. Należy do rad redakcyjnych kilku pism o profilu immunologicznym: International Review of Allergology & Clinical Immunology, Central-European Journal of Immunology, Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis oraz wielu krajowych. Był sekretarzem naukowym Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Immunologicznego i członkiem zarządu tego towarzystwa. Jest członkiem zarządu Polskiego Towarzystwa Cytometrii i członkiem Europejskiego Towarzystwa Niedoborów Odporności. Przewodniczy Komisji Immunologii Klinicznej Komitetu Immunologii PAN. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi.

Oprac. Cz. Jeśman